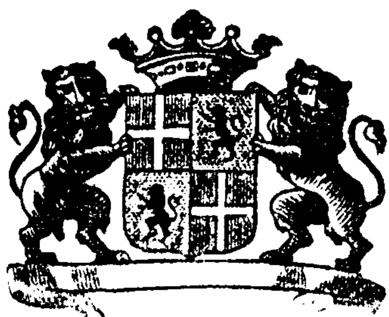
A°. 1857. N°. 39.

ZATURDAG 14 FEBRUARIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT 14 Februarij.

Alvorens weder een blik te slaan op de politieke vraagstukken, die in de laatste dagen en ook nu nog de aandacht bijzonder wekken, mag men niet verzuimen, ook te letten, op wat dezer dage werd berigt van den maatschappelijken toestand van Frankrijk en voornamelijk van Parijs, dat, als het eene ware schildering bevat van den staat der gemoederen, de vrees zou billijken voor mogelijke schokken, die meer dan de buitenlandsche kwestiën de belangstelling zouden verdienen. Een Belgiesch dagblad zeide namelijk, — als slotsom van eene tegenstelling der weelde, waartoe de tegenwoordige Fransche regering steeds aanmoedigt, tegenover de armoede, die bij denar beidenden stand heerscht, ten gevolge der duurte van al het noodige voor 's menschen onderhoud —: de wezenlijke toestand der dingen is: »zucht naar genot, zoowel onder de grooten als kleinen. Onder de grooten gelddorst, weelde, vermaken, hoogmoed; onder de kleinen afgunst, haat en begeerlijkheid. Al het overige is slechts oppervlakkig." Zulk eene afschildering is te treffend, om er niet aandachtig op te wezen; is ze juist, de regeerders mogen er op toezien, en we hopen, dat ze het te Parijs, dat broeinest van edele uitingen en van vernielend demagogiesch vuur tegelijk, zullen doen. Van daar dat men, nadat kortelings ook gewezen is op de armoede, die te Londen geleden wordt, met genoegen moet zien, dat de regeringen der Westmagten door bezuinigingen der bevolking schijnen te gemoet te willen komen, in plaats van steeds nieuwe belastingen te heffen, ten einde daarmeê militaire vertooning naar buiten te maken, en het beginsel van »wilt gij den vrede, houdt u dan ten oorlog bereid" tot in zijne rampzaligste uitersten door te drijven!

Het ware daarom welligt ook te wenschen, dat het onjuist blijken mogt, wat er gemeld wordt, dat de Fransche regering voornemens is verhooging van inkomen voor te stellen voor de hooge geestelijkheid. De keizer zou daardoor de prelaten kunnen winnen; zou hij echter van de andere zijde niet te veel nieuwe stof geven tot ontevredenheid, die niet te minder zich verbreidt en werkt, al is de pers ook aan banden gelegd en dus niet bij magte de algemeene klagten te openbaren?

Wij zeiden 't reeds, even als Frankrijk, kondigt ook het Engelsch kabinet vermindering van uitgaven aan voor militaire zaken. De opheffing van een deel der inkomsten-belasting schijnt nog niet door de regering bepaald of althans aangekondigd. Liever dan die kostbare militaire uitrustingen, ziet men nieuwe gemeenschapswegen daarstellen, waar die nog ontbraken, om de natiën nader aan elkaâr te binden en daardoor den krijg meer en meer ondoenlijk te maken, naar men hoopt. De koncessie voor den aanleg van het spoorwegnet in Rusland wordt officiëel bekend gemaakt. Het geldt eene geduchte nijverheidsonderneming van ruim 700 millioen gulden! — Ook in Turkije loopt de zaak van den aanleg van ijzeren spoorwegen voorspoedig.

In het huis der Gemeenten heeft lord *Palmerston* ter zake van het bestaan van het verdrag tusschen Oostenrijk en Frankrijk op nieuw een stap verder moeten doen, om zijn gemis aan juiste inlichtingen te erkennen; sir *R. Peel* heeft van zijn kant zich zooveel mogelijk verontschuldigd wegens de in zijne beruchte redevoering vervatte aanvallen van buitenlands zoo hoog geplaatste personen. Geen van deze beide omstandigheden zal zeker strekken kunnen, om de stelling van het kabinet te versterken. — In Engeland houdt men echter nog al van heftigheid, getuige een nieuw artikel van den *Morn. Post*, waarin niet alleen Rusland weder heftig wordt aangevallen, en zelfs de keizerin moeder niet gespaard van de betichting in Italië verdeeldheid te stichten, maar de Russ. regering zelfs wordt verdacht van hand te hebben gehad in den dood van 4 bojaren, die in een week gestorven zijn, en bekend waren als groote tegenstanders van den Russ. invloed in de Donauvorstendommen.

Verwijdert Engeland zich, naar weder hieruit blijkt, steeds meer van Rusland, Frankrijk sluit zich er meer aan. Graaf *de Morny* blijft voorloopig nog te Petersburg, in welks nabijheid hij zelfs een groot landgoed heeft gekocht.

Uit Napels blijven de berigten ongunstig. Daarentegen is te Parma eene amnestie afgekondigd, dadelijk na het vertrek der Oostenrijksche troepen!

— Bij Z. M. besluit is benoemd tot plaatsverv. kantonr. te Delft mr. *M. A. Wijnaendts*, adv. aldaar.

— Z. M. heeft bij besluit goedgevonden te benoemen, bij het 3. reg. drag., tot 1. luit. den 2. luit. *W. G. K. A. van Overveldt*, van het korps; aan den 1. luit. *O. S. Zehelein*, van het 2. reg. drag., op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag uit de militaire dienst te verleenen.

*— Naar wij vernemen heeft Z. M. bij besluit van den 3. dezer n°. 125 gelast, om over geheel het jaar 1856, behalve de 5 cents, eene verhooging van $2^1/_2$ cents daags, voor iederen verpleegden militair, tot stijving der kas van de zieken-etablissementen te heffen, en zijn dien ten gevolge de ministeriëele verordeningen reeds uitgevaardigd, daaraan door de verschillende korpsen gevolg te doen geven.

— Aan de *Amst. Ct.* wordt uit 's Hage geschreven:

»In den laatsten tijd is er na de aftreding van den heer *Simons* veel gesproken over het oprigten van een nieuw ministerie van publieke werken, enz., aan het hoofd waarvan de heer *Simons* zou geplaatst worden. Ik meen genoegzame redenen te hebben om dat berigt te kunnen tegenspreken, en het er voor te mogen houden, dat er voorshands bij de regering daartoe geen het minste plan bestaat. Wat overigens den heer *Simons*, van wien hier herhaaldelijk sprake is, persoonlijk betreft, meen ik te moeten veronderstellen, dat hij geen plan heeft herwaarts terug te keeren, ten minste ik hoor, dat het door hem bewoonde huis alhier reeds verhuurd is, en wel, zoo ik mij niet vergis, aan den minister van koloniën; zijn huishouden zal overigens geheel worden opgebroken.

»Onder hetgeen voorts door vrienden en tegenstanders van dr. *Simons* in hunne onderlinge twistgeschriften vaak is aangevoerd, behoort ook 's mans godsdienstige onverdraagzaamheid. Ik, die tot geene der beide kategoriën behoor, noch behoord heb, acht het om der onpartijdigheidswille niet geheel ongepast mede te deelen, iets dat ik mij niet herinner ergens, te midden van al die hevige beschuldigingen en niet minder heftige verdedigingen te hebben hooren vermelden, nl. dat zijne twee bedienden, die sedert eene lange reeks van jaren tot op dit oogenblik hem trouw en eerlijk dienden, de Roomsch-Katholieke godsdienst belijden."

— Het *Handelsblad* behelst het volgende: Het ongelukkige Indische drukpers-reglement, dat »werk der duisternis," verwekt weerzin bij ieder, die prijs stelt op ware vrijheid en die vooral naijverig is op Hollands ouden roem, van te zijn de bakermat der vrijheid van drukpers. Het zal dan ook niemand verwonderen, dat eenige achtenswaardige letterkundigen en anderen de behoefte hebben gevoeld, om ook hunnerzijds hunne bezwaren daartegen in te brengen. Zij hebben daartoe een adres opgemaakt, dat bij verschillende boekhandelaren voor een ieder ter teekening is gelegd, en aanstaanden maandag zal worden opgezonden. — In dat adres wordt het reglement om aangevoerde redenen onbillijk en onstaatkundig genoemd, en ziet men er in eene miskenning van den geest der natie, uitgedrukt in de beraadslagingen harer wettige vertegenwoordigers, terwijl men het eindelijk als eene vlek voor de natie beschouwt, omdat ons vaderland, de bakermat der boekdrukkunst, zich steeds heeft mogen beroemen op de vrijheid der pers, dat kenmerk van een beschaafd en ontwikkeld volk.

*— De arrondissem.-regtbank te Amsterdam heeft Woensdag jl. uitspraak gedaan in de zaak van den heer *D. van Frankenhuysen* tegen de *Asmodée*. De persoon van *Ormel* is wegens smaad, hoon en laster veroordeeld tot 15 dagen opsluiting in eene cellulaire gevangenis en twee geldboeten, één van ƒ 8 en één van ƒ 25, alles invorderbaar bij lijfsdwang.

*— Uit Meppel schrijft men ons van den 12 Feb.: In de gisteren avond alhier gehouden raadsvergadering was o. a. ingekomen eene missive van den heer mr. *J. A. Willinge Gratama*, prokureur te Assen, handelende voor deze gemeente in de welbekende zaak tegen de Drentsche kanaal-maatschappij, ten opzigte van de ontbinding van het tusschen genoemde maatschappij en deze stad gesloten kontrakt, houdende kennisgeving, dat de regtbank te Assen zich onbevoegd had verklaard kennis van de onderwerpelijke zaak te nemen. Hij adviseerde, om van dit vonnis in appel te komen, aangezien andere bekwame regtsgeleerden met hem van oordeel waren, dat de regtbank te Assen wel de bedoelde bevoegdheid bezat; vreezende hij anders dat, wanneer de zaak te Amsterdam bij de regtbank werd aangebragt, men ligtelijk gevaar kon loopen, dat ook de regtbank te Amsterdam op gelijke wijze zich onbevoegd in dezen kon verklaren.

Deze brief is in handen gesteld der betrekkelijke kommissie, dienende ten fine van berigt.

— Uit Vlissingen schrijft men ons van den 11. Febr. Heden ochtend kwam alhier ter reede aan, het Engelsche stoomschip Giraffe, komende van Londen met eene duiker, die thans reeds eene ketting onder het gezonken stoomschip Ravensbourne heeft aangebragt, en morgen waarschijnlijk een aanvang zal nemen met het opgeven der lading, om daarna laatstgemelden bodem te ligten, waarop nog hoop bestaat; hoewel men reeds vroeger met veel inspanning van krachten en ijver de lading grootendeels heeft gered, moet er zich nog veel geldspecie en waarde aan boord bevinden. Men heeft vele vreemdelingen in deze stad opgemerkt, om deze gebeurtenis in oogenschouw te nemen.

— In de Woensdag gehouden zitting van den gemeenteraad van Haarlem is het verslag overwogen van de speciale kommissie, belast met het onderzoek van de middelen om het bederf der stadswateren tegen te gaan.. Naar aanleiding van het deswege uitgebragte regtsgeleerd advies is de vraag gesteld, of de raad het afloopen van vuile vloeibare stoffen uit de fabrieken bij verordening verlangt te verbieden? Na langdurige woordenwisseling wordt met 15 tegen één stem (den heer *Travaglino*) besloten, dat de uitloop van vloeistoffen uit de fabrieken in de stadsgrachten en wateren bij verordening zal worden belet, behoudens zoodanige uitzondering als de raad zal meenen te behooren. Even zoo is besloten, dat dit verbod in werking zal komen met den 1. Junij aanstaande. Het ontwerpen eener dergelijke verordening is aan de kommissie *ad hoc* opgedragen, en verder zijn Burg. en Weth. uitgenoodigd om de heeren *Wilson*, *Previnaire* en de bestuurders der gasfabriek kennis te geven van des raads voornemen in dezen, ten einde in tijds de vereischte maatregelen in het belang hunner fabrieken, te kunnen nemen. — Nopens de voordragt van den heer *Elias*, wegens het dempen van grachten, is op voorstel van den heer *Delcourt* besloten om, in afwachting van het ontwerp der bedoelde verordening, deze voordragt alsnog aan te houden. *H. C.*

— Naar men verneemt zullen de leden van het studentenkorps der akademie te Delft, in de eerste dagen van Mei, een gekostumeerden optogt binnen die stad houden. Deze optogt zal geheel Oostersch zijn en bestaan uit twee afdeelingen. De eerste afdeeling zal den optogt voorstellen van den Sultan van Djocjocarta bij gelegenheid der Garebegfeesten, de tweede afdeeling de verschillende kleederdragten der volken van onzen Indischen Archipel in het algemeen, en die van Java in het bijzonder. De nauwkeurige en stipte navolging der kostumes naar de oorspronkelijke, vermeerdert niet weinig de waarde van dezen optogt. *D. C.*

— De letterkundige afdeeling der kon. akademie van wetenschappen te Amsterdam zal den 16. dezer hare gewone maandelijksche vergadering houden. Als sprekers zullen optreden de heeren *Delprat*, *Brill* en *van Lennep*.

*— De predikbeurt in de Fransche Kerk wordt morgen ochtend waargenomen door den heer *Réville*, pred. te Rotterdam; die bij de Remonstranten door prof. *H. E. Vinke*. — Vrijdag avond wordt in de

Buurt-Kerk de Godsdienstoefening gehouden door Ds. *Montijn*, vrije plaatsen.

— De algemeene kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente te Rotterdam, heeft gister uit het ll. Woensdag geformeerd drietal predikanten beroepen, ds. *Pierre Guillaume te Winkel*, predikant te Bennebroek. (*Rott. Ct.*)

— Naar men verneemt, zal in de maand Mei weder eene examen voor surnumerairs en aspirant-surnumerairs der registratie plaats hebben. Dit examen zal te Utrecht worden gehouden, en, zijn wij wel onderrigt, dan zal de kommissie van examinatoren bestaan uit de heeren mr. *Keizer*, direkteur der registratie te Groningen, voorzitter, *van 't Sant Sandick* en mr. *Wiggers*, inspekteurs, en *Scheffer*, ontvanger der registratie te 's Hertogenbosch, sekretaris. (*Arnh. Ct.*)

*— Uit Deventer schrijft men ons dd. 13 Febr.: In den IJssel is sedert verscheidene dagen geheel blank water. Gisteren was de waterstand buitengewoon laag, 2,50 el, doch sedert bijna twee palm gewassen.

Het zoontje van den regements-hoefsmid *van Horssem*, heden met een vlieger spelende, ontsnapte deze zijne hand en viel op het ijs van de zeer diepe stadsgracht; zonder aarzeling liep het kind zijn vlieger na, doch brak het reeds brosse steunsel; zijn broer, een jongen van 13 jaren, dit ziende, wendde dadelijk pogingen aan om hem te redden, doch ook hij zonk in de diepte, en na slechts korten tijd werden beide kinderen, door den inmiddels aangekomen vader, als lijken uit het water opgevischt.

— Ofschoon er in de rivier nabij de stad Dordrecht, nog eenig drijfijs is, heeft de scheepvaart zich naar Rotterdam (door de Rietbaan) en naar beneden, langs de Oude Maas, geheel hersteld. In de kromming van de Pelser zit het ijs nog vast, terwijl in de Kil, bij 's Gravendeel, zich eene soort van ijsdam gevormd heeft. De stoombooten der stad Dordrecht en 's Hertogenbosch op Rotterdam, hebben de reis naar laatsgemelde plaats reeds volbragt. Aan Willemsdorp is bijna geen ijs meer.

In de *Nijmeegsche Ct.* leest men van den 13. Febr.: De rivier is, bij zeer lagen waterstand, vrij van ijs; berigten van beneden melden hetzelfde, ten gevolge waarvan gister morgen reeds eene stoomboot de haven heeft verlaten, om naar Rotterdam te varen. Morgen zal ook eene boot der Geldersche Stoomboot-Maatschappij derwaarts vertrekken, den volgenden dag terugkeeren, en verder in de vaart blijven. Ook de stoombooten **Willem de Eerste** en **Koningin der Nederlanden** zullen Zondag van Rotterdam en Maandag van Nijmegen de dienst hervatten.

— In den morgen van den 12. dezer zijn op last van den Kommissaris des Konings der provincie Overijssel, in gevolge telegrafisch berigt van gisteren avond, van Groningen vertrokken drie detachementen van het 1. reg. vesting-artillerie van de bezetting aldaar, ieder sterk een sergeant en vier kanonniers, naar de seinposten te Kampen, Katerveer en Wijhe, om te worden gebezigd tot het doen van seinschoten aldaar. *Gron. Ct.*

— De weekgelden, welke des Zaturdags avonds aan de werklieden der stad 's Hage werden uitbetaald, zullen hun voortaan des Maandags avonds worden verstrekt.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 13 *Feb.* 0.93 El; + AP. 7.88. Gew. 3 d.
Keulen, 12 " 5 v. 0 d. (5 v. 1 d. Rijnl.) Gev. 0 d. Rijnl.

De Rijnhoogte te Keulen den 13. Feb. 5 voet $2^1/_2$ duim (5 voet $3^1/_2$ duim Rhijnlandsch.)

Nederlandsche Letterkunde.

II.

— *Vervolg en slot van den Brief uit Nr.* 21 *van den 24. Januarij*, 1857. —

(Schäfers Leven van Göthe door Mr. C. M. Van Hees, met eene Voorrede van Prof. Opzoomer. *)

Met veel genoegen zag ik, dat onze wakkere *Hofdijk* Prof. *Opzoomer*, wanneer hij beweert, »dat Nederland eigendlijk nooit een dichter rijk is geweest", *geloof weigert, en overgaat tot zelfonderzoek.* — En waartoe heeft *mij* nu dat onderzoek, hier, in onze [illegible] stille afzondering, geleid? — Tot de, juist tegenovergestelde, bewering van den Utrechtschen Hoogleeraar, namelijk: 1.) dat wij, te allen tijde, wel degelijk Dichters hadden; 2.) dat wij ze nog heden ten dage, wel degelijk, bezitten, en 3.) dat wij ze volstrekt niet moeten vormen naar Engelsch of Hoogduitsch model. — De groote Poëten aller natiën zijn produkten van het volk en van den tijd, waarbij en waarin ze leefden, maar, waar ze navolgers werden, daar ging het oorspronklijk vuur langzamerhand geheel te loor. Vandaar dat *Virgilius* zooveel minder is dan *Homerus*, en *Vondel* (in zijn Gijsbrecht) a weêr zooveel minder dan de gekunstelde zanger der *Aeneis*. — *Milton* is met zijn *Verloren Paradijs* al een zeer vervelende pendant van *Voltaires Henriade*, en toch hebben beiden bij hunne natie evenveel lof ingeoogst, als *Vondel* bij ons met zijn fraaijen *Lucifer*, blijkens nog de dezer dagen weêr in het licht verschenen nieuwe uitgave van dat reeds twee-eeuwen-heugend Treurspel, toegelicht met allerbelangrijkste Noten van *Schrant*, den Emeritus-Hoogleeraar der Leydsche Hoogeschool. *Ik* zou onze jeugdige Muzenzonen veeleer de lezing dier Tragœdie dan die van *Göthes Faust* aanraden, dat *overkomplete* geest-produkt des Weimarschen Hofraads en Twijfelaars, die eens getuigde, dat hij vier dingen volstrekt niet kon dulden: »*tabak, klokken, weegl...z en — het Christendom.*" §). — De »Wijsgeer", die ons deze bijzonderheid nopens *Göthe* mededeelt, noemt haar: »*l'expression la plus naïve de la répugnance invincible que le Jupiter Olympien des temps modernes* (begrijp wel, dat hier *Göthe* bedoeld wordt) *éprouvait pour l'esthétique chrétienne.*" — „Immers — dus gaat hij voort — *Göthe* hield meer van de antieke *Venus*, dan van die bleeke en ziekelijke Maagdefiguur des Christendoms, en vond het stoflijk ideaal volmaakter weêr in de Goden van Griekenland, dan in een ligchaam, aan vier nagels gekruist. Vandaar dus ook, dat hij — altijd *Göthe* — steeds een kolossaal Jupitershoofd voor zijn bed had staan, om, bij het ontwaken, daaraan terstond zijn morgengebed te wijden. *Jupiter* was werkelijk de God van dien grooten man!"

Ziedaar nu den Poëet, door Prof. *Opzoomer* »bij onze landgenooten (gelijk hij het noemt) ingeleid," alsof dat nog noodig was, en vele, of liever *alle* beschaafde Nederlanders, reeds, jaren lang, *Göthe* niet, van alle kanten, kenden! — Doch, neen, het geldt hier slechts eene Vertaling van *Göthes Leven door Schaefer*, het pennewerk van Mr. *C. M. Van Hees*, doch wiens verdienste, als zoodanig, evenmin zelfs als zijn Naam, door Prof. *Opzoomer* in de »Voorrede-van-Aanbeveling" wordt vermeld. De Heer *Schüller tot Peursum* heeft getracht in die leemte te voorzien, door in eene nieuwe aanbeveling van het bedoelde Boek zich te bepalen »*tot eene bloote lofrede op een degelijk Werk, zóódanig vloeijend in het Nederduitsch overgebragt, dat hij vergat, eene vertaling te lezen;*" terwijl hij, al verder, hoopt, dat onze landgenooten er uit zullen leeren . . . . ja, wat meent gij wel? immers: *dat wij, Nederlanders geen Dichters hebben!* — volstrekt niet; dat meent de Heer *Schüller* geenszins, maar: »dat wij er uit leeren zullen, *den »heerlijken" Werther te waarderen en . . . . Göthes Werken niet alleen meer te blijven bewonderen uitwendig, op hunne boekenplank.*" — Wien die schoen past, trekke hem aan; maar hier, in ons Leesgezelschap, waar wij er nog eens bepaald over spraken, was de les van den Utrechtschen Hoogleeraar even overbodig, als de vermaning van den Utrechtschen Recensent. — Hier woont ook nog een oude Heer, die zegt, *Lotje* in 1827 (dus een jaar vóór haren dood) gekend te hebben, en die zich zeer goed herinnert, dat menigeen, ook hier te lande, door *Werthers Sentimentaliteit* het hoofd op hol raakte, ofschoon de *theorie van den Zelfmoord*, dien de Leipziger Overheid er in gepredikt meende te zien, — weshalve zij het verkoopen van dien »*heerlijken*" Roman verbood — onder onze landgenooten volstrekt niet tot praktijk overging, maar zich enkel lucht gaf in de *Serafsen Wurmpjes-poëzij* van onzen welmeenenden *Feith*. — Doch, de Hemel zij dank, — dus beweert onze Notaris — *die* dagen zijn, voor altoos, voorbij, en, in de daad, van *Nieuwland* en *Bellamy* af, hebben wij, tot op den nu pas ontslapen *Tollens* toe, bewijzen in overvloed, dat ons Vaderland — dus in hetzelfde tijdvak, waarin *Göthe* geboren werd en stierf — gedurig, Dichters heeft opgeleverd, aan wier beschouwing en waardering de bekwame en (zelf Poëet) *Hofdijk* laatstelijk een honderdtal allerlezenswaardige bladzijden heeft toegewijd, welke Gij — zoowel als wij hier — zeker reeds zult gelezen hebben. Wel nu, wat zegt Gij daarvan, en hoofdzakelijk van zijn oordeel over *Bilderdijk*, en over (gelijk hij het noemt) »*het schoonste kunstgewrocht na Homeros schepping: den Ondergang der eerste wareld?*" — Gewis, de talentrijke schrijver dezer »*Geschiedenis der Nederlandsche Letterkunde*" heeft volmaakt gelijk, wanneer hij zegt:

„De tijd van *Bilderdijks* verguizing is voorbij, al zijn er nog weinige enkelen, die zich aan zijne nagedachtenis vergrijpen. Een jonger geslacht heeft hem leeren schatten en gehandhaafd op zijne plaats; de studie zijner Werken is levendiger geworden; zijn geest en vorm hebben onze poëzij veredeld: er kiemt onder ons een zaad, dat hij heeft uitgestrooid, en, Dichterzon als hij is, zal hij eenmaal onbeneveld stralen voor gansch Nederland, en het doortintelen van zijnen gloed."

Intusschen, na deze korte uitweiding, — maar die toch altijd in verband staat met *Göthe* en met zijnen professoralen »Inleider" voor Nederland — intusschen heb ik en — ik moet zeggen — wij allen (zoo ik hoor) het Eerste en reeds een groot gedeelte van het Tweede deel der vertaling van *Schaefer* door Mr. *Van Hees* gelezen met waar genoegen, ook om de nevenpersonen, die *Göthe's Olympischen* persoon, als zoovele trawanten, wachters, satellieten of planeten, van allerlei gehalte en rang, omgeven, en toch óók nog schitteren, elk in zijnen kring. Zoo, bijvoorbeeld, had de straks bedoelde oude Heer (een onzer Diakenen) zich zéér vermaakt bij het lezen der interessante bladzijde (109) over *Jung-Stilling*, wiens ronde pruik *Waldberg*, uit Weenen, aanleiding gaf tot de vraag: »*of ook Adam in het paradijs een ronde pruik had gedragen?*" — *Göthe* trok nu *Stillings* partij, werd zijn vriend, zette hem aan tot eene levensbeschrijving, en zoo werd die *ronde pruik* de oorzaak van »*een der boeijendste zelfbiographiën, waarop de Literatuur roemen mag.*" — De Heer *Schüller tot Peursum* dringt bij den Heer *Van Hees* op een *Alphabetisch Naamregister*, tot slot van het tweede deel, aan, om, zoodoende, den daarin opgesloten schat van bijzonderheden, dikwijls, en op het uiterste gemak, te kunnen raadplegen. — Ofschoon Gij, geachte Vriend, er mij niet naar hebt gevraagd, wil ik U daarom toch wel zeggen, dat de Vertaler — wat de »aloude" *Vaderlandsche Letteroefeningen* ook ter kontrarie mogen aanvoeren — zich (zoo men zegt) van zijne *taak* loflijk heeft gekweten. Aan een enkel »*opvallend*" German smus ergere zich wie wil, doch dat doen wij hier, bij ons, volstrekt niet; — men vond, in 't algemeen, de vertaling fiks en glad, maar, daarentegen, hadden sommigen op de overzetting der Verzen nog al aanmerkingen, en ook ik moet zeggen, de *poëzij* (sic!), die er in voorkomt, zou, wanneer ze tot maatstaf van het *Nederlandsche* Dichtvermogen moest strekken, allezins wettigen, wat Prof. *Opzoomer* beweert, wanneer hij zegt: »is onze tijd arm aan Dichters, aan Verzenmakers bestaat er geen gebrek." — Immers, hoor:

Lili, ach gij waart zoo lang (!)
Al mijn lust en al mijn zang,
Nu zijt ge al mijn smart, en toch
Al mijn zang zijt gij nog.

Of anders: De holle nacht schiep duizend spoken,
Doch duizendvoudig (?) was mijn moed;
Mijn kracht werd door geen vrees gebroken,
Geheel mijn hart versmolt in gloed.

Ook nog: Waar is dat licht, riep toen de Heer,
Dat heldre licht mijns woords gebleven?
Helaas, ik zie den draad niet meer,
Dien 'k rein van God had afgeweven.(!!)

Verder: Die(n) 'k als den ergste moet beschouwen,
Zou ik wel gaarne een soepje brouwen;
Maar 'k vrees zijn ongelikte houwen;
Want zijn vervloekte galgen-*scherts*
Schiet uit als bliksem en *kartets!*

Eindelijk: Houdt toch in uws harten kast
Uw vrienden altijd stevig vast.

Ofschoon volstrekt geen »Verzenmaker," veel minder een »Dichter" zijnde, zoo geloof ik evenwel niet, dat zulke regels »*Poëzie*" zijn, en dat men, zonder juist, naar Prof. *Opzoomers* raad, *aan de voeten van Shakespeare of Göthe te gaan neêrzitten*, nog wel beter strofen zou kunnen schrijven, al zette men zich maar, in alle nederigheid, neêr op het voetbankje van vader *Schenkman*, den Amsterdamschen Ulevelletjespoëet. - Doch dit onder ons! — En nu, vaarwel, met geheel de Familie, en zend mij, bij gelegenheid, — als P. spoedig voor veertien dagen bij ons komt logeren, — de *Verpoozingen van Beets* eens, op een vriendelijk kijkje, meê. Je weet, ik was altijd een groot liefhebber van de *Camera obscura*, en mij dunkt, *Verpoozingen van Beets op letterkundig gebied* zullen ook voor ons allen hier wel eene ware *winter-verpoozing* zijn, al heeft noch de Recensent, noch Uwe Courant ze dan ook bepaald een iegelijk aanbevolen. Q. N.

*) [illegible] Deelen: Utrecht, bij *Dannenfelser*.

§) Zie het Werk van den Heer *Jacque* (een Leerling van den Filosoof COUSIN): „*Liberte de penser.*"

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL 2 Februarij.

De finantiële toestand van het rijk is nog niet veel verbeterd. Eene nieuwe telegrafische depêche van Londen geeft berigt, dat eene kommisie, benoemd door de kapitalisten, koncessionnarissen van de Bank, zich van daar herwaarts zal begeven en den 12 dezer zich te Konstantinopel zal bevinden, ten einde zich met de regering te verstaan over de definitieve voorwaarden tot daarstelling dier inrigting, waardoor eenigen hopen, dat ons finantie-wezen zal verbeterd worden. Intusschen meenden anderen, dat de Bank zoo goed als gevestigd was, en thans spreekt de depêche van nog te maken voorwaarden.

De agent van het handelshuis *Rothschild* bevindt zich steeds hier, en men heeft opgemerkt, dat de voornaamste bankiers zich met hem verstaan, waaruit men besluit, dat, zoo de kombinatie van *Wilkins* mogt mislukken, deze heeren een voorstel zullen doen.

GRIEKENLAND.

ATHENE, 31 Januarij.

De jongste mededeelingen der drie groote mogendheden, betreffende het toezigt op het beheer der geldmiddelen, zoo voor het verledene als voor de toekomst schijnen eene ministerieële krisis te zullen te weeg brengen. De koning moet slechts met veel moeite en onder den drang van het ministerie in het tweede hebben toegestemd, en komt sedert zeer weinig in aanraking met zijne ministers, wier onderlinge oneenigheid reeds zoover gekomen is, dat zij

elkander in hunne organen bestrijden en beschuldigen.

Wat de roovers betreft, verneemt men, dat zij, ondanks de reeds verkregene goede resultaten van de zamenwerking der Turksche en Grieksche grenstroepen, nog niet zijn afgeschrikt, en zich in benden vereenigd in onderscheidene grensprovinciën vertoonen. Men hoopt hen echter weldra geheel meester te zijn.

RUSLAND.

PETERSBURG, 11 Februarij.

De Ukase nopens de koncessie der ijzeren spoorwegen in Rusland is verschenen. De bekende linie van spoorwegen is toegestaan, met een tak naar Koningsbergen in Pruissen. Deze werken zullen in den tijd van 10 jaren moeten geëindigd zijn. De koncessie is afgestaan voor den tijd van 85 jaren. De raad van bestuur zal zijn zetel houden te Petersburg. Te Parijs zal een komitee van 9 leden gevestigd zijn. Het kapitaal bestaat uit $737^{1}/_{2}$ millioen gulden. De aandeelen zijn van *f* 250. Deze zullen verkocht worden te Petersburg, te Parijs, te Londen, te Amsterdam en te Berlijn. De eerste serie van 600 millioen aktien is door de stichters genomen. De staat heeft het regt om, na verloop van 20 jaren, de koncessie in te koopen, en aan zich te houden.

De berigten uit den Kaukasus zijn gunstig. In December is eene expeditie naar de groote Tschetschna afgezonden om het bosch Majurtup-Oreschuik, dat tot heden de voornaamste hindernis der onderwerping van Tschetschna was, te vernietigen. Tot dat einde trokken 2 kolonnen van de vesting Grosnaja en van Kemik, op den regter oever van de Argun, naar de vesting Berdikel, en vereenigden zich aldaar onder bevel van den generaal *Ewdokinsoff*; men rukte naar dat woud, met welks omhakking den 19. Dec. een begin werd gemaakt. De bergbewoners werden overvallen en teruggeslagen, zoodat ze de vernieling van dat uitgestrekte woud niet konden verhinderen. De Russen verloren in het gevecht 8 dooden en 23 gekwetsten. Den 31. Dec. was het werk der vernieling van het bosch geëindigd, zoodat de Russiesche troepen den 1. Januarij de winterkwartieren konden betrekken.

SPANJE.

MADRID, Donderdag 12 Februarij.

De *Gaceta* deelt de ontdekking mede van een depôt wapenen en krijgsbehoefte in het *théatre des Variétés*. De direkteur van den schouwburg is gearresteerd.

Maarschalk *Narvaëz* is van eene ligte ongesteldheid hersteld.

De dagbladen berigten, dat de opheffing van de korting, die tot dusverre op de traktementen van de staatsambtenaren plaats had, om mede in het te-kort van de schatkist te voorzien, stellig door het kabinet is bepaald.

ITALIE.

TURIJN, 10 Februarij.

Het artikel tegen Sardinië, in het jongste nummer der *Gazzetta di Milano* voorkomende, luidt als volgt:

»Ondanks het verdrag van 30 Maart, dat den regeringen en volken eene rustige toekomst belooft, zoeken de organen der Piemonteesche politiek en de mannen die te Turijn aan het roer staan, de feiten te verdraaijen en de goede trouw der Westersche mogendheden te belasteren, door voorop te zetten, dat Frankrijk en Engeland Sardinië's plannen tot uitbreiding van zijn grondgebied ondersteunen. In den strijd met Oostenrijk verreweg de zwakste partij uitmakende en toch die mogendheid willende tarten, trachten zij het onvoldoende hunner wapenen aan te vullen door den vermeenden steun der Engelsch-Fransche wapenen. — Dit gedrag der pers en der staatsmannen van Sardinië is eene vermetelheid, waarvan men in de jaarboeken der diplomatie en der journalistiek geen voorbeeld vindt. Aan alle lankmoedigheid komt een einde.

»Zoo de illusiën der Sardiniesche politiek in het laatst des vorigen jaars of zoo hare jongste teleurstellingen niet voldoende zijn om haar gematigdheid te leeren, dan zal men haar, op eene mogelijke toekomst wijzende, de waarschuwing herinneren door *Guicciardini* in de praktische grondregelen van Venetië opgedaan:

»*In staatszaken is het de grootste schandelijkheid, als de onvoorzigtigheid nog gepaard gaat met materieel nadeel; dat de straf van die u beleedigd heeft voor anderen zulk een voorbeeld zij, dat zij u zelfs niet meer durven tarten.*"

Naar men verzekert, ligt de aanleiding tot deze en dergelijke artikelen in de koelheid, die steeds in de diplomatieke betrekkingen tusschen ons kabinet en het Oostenrijksche blijft heerschen.

PARMA, 8 Februarij.

De hertogin regentes heeft ook eene amnestie voor staatkundig veroordeelden verleend: aan 15 gevangenen is geheele vrijheid geschonken, en aan 8 anderen is het vergund hun straftijd buiten Europa door te brengen. Deze zullen zich naar Amerika begeven.

NAPELS, 11 Februarij.

Er zijn Italiaansche proklamatien in omloop, waarbij het leger wordt uitgenoodigd den dood van *Milano* te wreken.

De raad der ministers heeft de daarstelling van eene vrijhaven noodzakelijk verklaard, evenzeer als de geheele herziening van de tolwetgeving.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 11 Februarij.

Aartshertog *Stephanus*, sedert 1848 op zijn kasteel Schaumburg aan den Rhijn wonende, zal, naar men verneemt, na het herstel van zijn broeder *Jozef*, die daar ziek geworden is, hier terugkeeren en zich weder in Oostenrijk vestigen.

— 13 *Febr.* Met. 5 pCt. 85; 4 pCt. $75^{1}/_{2}$; Bank. 1038; Credit-Anst. $285^{1}/_{4}$; Noord-Bahn-Akt. 231; O.-Fr.-Spoorw.-Akt. $240^{3}/_{4}$; Saltzb.-Sp.-Akt. $101^{3}/_{4}$; Lomb. Ven. 125; wiss. op Lond. 10,10; Goud 8.

TRIEST, Donderdag 12 Februarij.

Wij hebben berigten uit Konstantinopel tot den 6. dezer. Er waren nieuwe depêches van Teheran aan den ambassadeur *Feruck Khan* naar Parijs gezonden, met aanschrijving om al zijne pogingen aan te wenden, om de verschillen met Engeland te vereffenen.

Het hoofd-kwartier van het Russiesche leger van den Kaukasus was naar Erivan overgebragt.

Uit Bombay waren berigten, volgens welke het Engelsche legerkorps te Kaboul is aangekomen, en zich met de troepen van *Dost Mahomed* heeft vereenigd.

De werkzaamheden aan den ijzeren spoorweg van Smyrna naar Aïdin zijn sedert 6 weken begonnen.

TRIEST, Vrijdag 13 Februarij.

Berigten uit Hong-Kong van den 30 Dec. behelzen, dat de kommissarissen, naar den Keizer van China gezonden, om het verschil te Kanton ontstaan te vereffenen, eerst in de maand Febr. werden terug verwacht. Intusschen was de goeverneur in Kanton, *Yeh*, gedegradeerd, en aan de rebellen pardon beloofd, die zich met de Keizerlijke troepen hadden vereenigd, om de stad Hong-Kong in brand te steken. De Engelschen waren op hunne hoede, en hadden alle maatregelen van voorzorg genomen.

Uit Athene heeft men tijdingen van den 7. Feb. De admiraal *Bouet Willaumez* had eene dagorder afgekondigd, waarbij het vertrek van het bataiIjon Fransche troepen bepaald wordt. De verjaardag van de landing te Nauplia was gevierd met een Te Deum en een bal, waarop een groot aantal Fransche officieren was genoodigd.

BERLIJN, 12 Februarij.

De verwerping van het wetsontwerp betreffende de belasting op de gebouwen acht men alles behalve onwaarschijnlijk. De vraag of er behoefte aan nieuwe belastingen bestaat, zal echter bezwaarlijk ontkennend beantwoord worden. Men herinnert zich hoe de regering in de komm. daartegen streed.

Hoewel omtrent de regeling der kwestie van Neufchatel geene onderhandelingen tusschen Pruissen en de groote mogendheden zijn gevoerd, zoo is men het langs diplomatischen weg toch eens geworden, dat binnen kort gevolmagtigden der onderteekenaars van het Londensch protokol te Parijs zullen bijeenkomen, om de daarin uitgedrukte bedoelingen te verwezenlijken. Waarschijnlijk zullen de te Parijs aanwezige gezanten hiermede belast worden. De noodige voorbereidende werkzaamheden voor de konferentie zijn hier voltooid. Of ook een gevolmagtigde van Zwitserland aan de onderhandelingen zal deel nemen, dan wel of Frankrijk de Zwitsersche voorstellen zal inbrengen, schijnt nog niet beslist te zijn.

ENGELAND.

LONDEN, 12 Februarij.

De *Morn. Post* bevat weder een zeer vijandig artikel tegen Griekenland. Hij komt er tegen op dat voor eene bevolking van één millioen zielen aan opvoedingsgestichten *f* 400,000 wordt uitgegeven, dat er eene menigte bisschoppen en eene groote hofhouding moeten bezoldigd worden. In het begin van 1856 bedroeg de staatsschuld 102,500,000 drachmen, en sedert 1840 werd de interest volstrekt niet betaald.

Na op nog eenige verkeerdheden te hebben gewezen, zegt de *Morn. Post*; dat zulk eene organisatie niet te regtvaardigen is in een land waar de vischvangst veronachtzaamd is, de mijnen niet geëxploiteerd worden, dat geene spoorwegen en slechts een gering getal, en dat wel onveilige, groote wegen heeft. — Het blad besluit met de hoop dat het toezigt der drie mogendheden nuttige wijzigingen in dien toestand zal brengen.

In de zitting van het Lagerhuis heeft de heer *Cobden* aangekondigd, dat hij over 14 dagen eene motie zal doen tot de benoeming eener kommissie om den staat der betrekkingen met China te onderzoeken.

De heer *Stafford* zijne aangekondigde vraag tot den heer *Post* gerigt hebbende betreffende diens redevoering op 7 Jan., vooral met betrekking tot eenige gezegden betrekkelijk den prins *de Ligne*, grootvorst *Konstantijn* en graaf *de Morny*, antwoordde de geïnterpelleerde, dat hij het Huis niet beschouwde als een geschikt geregtshof, waarvoor hij rekenschap van eene redevoering zou moeten afleggen. Hij was niet te min bereid de naauwkeurigste inlichtingen te geven. Hij betreurde het dat de opmerkingen in die rede verwrongen waren en de zin er van was veranderd; het lag echter niet in zijn aard iemand door woorden of daden te kwetsen. Zijne woorden betreffende graaf *de Morny* waren verkeerd uitgelegd; hij had niets willen zeggen, dan wat een edelman van een ander, en die nog zijn vriend, zeggen kan. De woorden dat grootvorst *Konstantijn* niet het uiterlijk had van een rond en open zeeman, waren ontleend aan een groot admiraal; maar Spr. had niets willen zeggen ten nadeele van dien prins of der keizerlijke familie van Rusland. Hij betreurde het iets gezegd te hebben dat den prins *de Ligne* onaangenaam scheen, doch geen woord was over zijne lippen gekomen dat het kitteloorigst lid van het Huis had kunnen beleedigen. Spr. had over het geheel slechts eene luchtige schets willen geven van wat hij gezien had. Had hij zich vergist, dan betreurde hij dit diep; had hij onwillekeurig iemand beleedigd, hij vroeg nu opregtelijk verschooning.

Lord *Palmerston* bekende hierop zich vergist te hebben betreffende de overeenkomst tusschen Engeland, Oostenrijk en Frankrijk. Zij was wel geteekend, doch was bloot eene militaire overeenkomst, die geene uitvoering erlangd heeft, wijl Oostenrijk geweigerd heeft Rusland den oorlog te verklaren.

De heer *d'Israëli* verweet den minister, dat hij dit in de vorige zitting niet geweten had.

FRANKRIJK.

PARIJS, 12 Februarij.

De zaak der schikking van het Zwitsersch-Pruissiesch geschil loopt vrij goed, zegt men, alhoewel Dr. *Kern*, in zijn wensch tot regeling der zaak, de Bondsregering wat te spoedig op den goeden uitslag zijner zending heeft doen hoop stellen. Zeker is de dagteekening nog niet, maar men gelooft dat de konferentie over de zaak van Neufchatel den 1. Maart zal bijeenkomen.

Terwijl de zaak van de bank te Konstantinopel nog groote bezwaren schijnt te ondervinden, heeft men daarentegen zeer goede verwachting van den spoorweg van den Donau naar den Archipel, waarvan de aanleg aan den heer *Laÿard* is toevertrouwd. Die spoorweg staat in naauwe betrekking met den Wallachijschen ijzeren weg, die in plan is, en die voor oostelijk Europa van zoo groot belang zou wezen.

Er verrijzen groote bezwaren tegen de belasting op de roerende goederen en nijverheidsaktiën, die nog doen vermoeden, dat de regering ten slotte op andere wijze de te korten zal weten uit den weg te ruimen.

PARIJS, Vrijdag 13 Februarij.

De *Moniteur* zegt, dat, daar de zending van den heer *de Morny* te Petersburg nog niet is afgeloopen, de heer *Schneider* het wetgevend ligchaam, gedurende de ophanden zijnde zitting, zal presideren.

De *Moniteur* deelt een verslag mede van de inkomsten der indirekte belastingen gedurende de maand Januarij. Daarbij ziet men eene vermeerdering van 4 millioen 300,000 frs op de ontvangsten, van de maand Januarij 1856.

Het officieel dagblad deelt ook een verslag mede van de Bank. Er is eene vermeerdering van 4 millioen 300,000 frs. in de kas, en van 4 millioen 500,000 frs. op de rekening courant van de schatkist. Daarentegen is er eene vermindering van 18 millioen op de in omloop zijnde bankbiljetten; van 26 millioen 250,000 frs. in portefeuille; van 6 millioen in de voorschotten op de renten, aandeelen of aktiën in spoorwegen; en van 19 millioen 750,000 frs. op de rekening-courant van partikulieren.

BELGIE.

BRUSSEL, 13 Februarij.

In de kamer der afgevaardigden is gister het amendement van den heer *Frère*, gewijzigd door den heer *Verhaegen*, volgens 't welk zijn voorstel, om zoolang de verdeeling der beurzen voor de akademie niet nader was geregeld, die aan de regering op te dragen, — aan eene kommissie tot nader onderzoek zou verzonden worden, met 55 tegen 45 stemmen verworpen.

De regterzijde wil dus zelfs het onderzoek in deze zaak niet, en liever de schennis der wet door eene stemming dekken. Het voorstel zelf is toen door den heer *Frère* ingetrokken maar door den heer *Dumortier* opgenomen; de opdragt der verdeeling aan de regering is toen verworpen met 56 stemmen. 37 leden hielden zich buiten stemming. In beginsel toch was de zaak reeds dadelijk beslecht en de nieuwe stemming diende slechts om vertoon te maken.

De petitiën der Hoogleeraren van de verschillende Hoogescholen en de opmerkingen van de Akademie van Wetenschappen zullen, hoopt men, ter tafel worden gebragt, en tot verwerping der geheele wet op de Akadem. jury's leiden.

ADVERTENTIEN.

*** Overleden ALIDA DEERNS, Echtgenoot van Mr. J. VAN HEUSDEN, Kantonregter.
Waalwijk, 10 Februarij 1857.

*** Heden overleed, in den gezegenden ouderdom van bijna 84 jaren, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwdmoeder, Mejufvrouw ALIDA STEKELENBURG, Weduwe I. H. DE GROOT.

Utrecht, 11 Febr. 1857. — Uit aller naam J. W. DE GROOT.

Op uitdrukkelijk verlangen van de overledene zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

*** Degenen, die iets te vorderen hebben van — verschuldigd zijn aan — of onder hunne berusting hebben, behoorende tot de Nalatenschap van wijlen den Wel Eerwaarden Heer HENRICUS JOANNES VAN LEEK, in leven R. C. Priester en Pastoor van Bodegraven en Zwammerdam, overleden den 7. Februarij 1857, worden verzocht daarvan opgave, betaling of afgifte te doen, aan de pastorie der R. C. gemeente te Bodegraven, onder het adres van Mejufvrouw A. M. L. VAN LEEK, of ten kantore van den Notaris Mr. J. M. GORDON, te Bodegraven, vóór den 1. Maart 1857.

*** Tot antwoord op de vraag van den Heer M. VAN BERKEL aan den Heer J. J. PABST dient, dat de eerlijke man ieder het zijne geeft; in tegengesteld geval laadt hij de minachting der weldenkenden op zich.

VAN FRANKENHUYSEN.

*** De Notaris TISSOT VAN PATOT, te Maarssen, zal den 17. Februarij 1857, des voormiddags 9 ure, in de Huizinge No. 71 te Maarssen, verkoopen: Diverse Mahony-, Eikenhouten en andere MEUBELEN, waaronder: Secretaire, Chiffoniere, Pianoforte 6 octaaf, Ledikanten, Matrassen, Tafels, Stoelen, Spiegels, Porcelein, Lak- en Glaswerk, Tafellampen, Kagchels, Kookfournuis, Koper, Tin, Blik, IJzer en ander Huisraad; een Aard- en een Hemelglobe; Boeken, enz.

Daags vóór de verkooping te zien van 10 tot 2 ure.

*** Men is voornemens op Woensdag den 25 Februarij 1857, des middags ten 12 ure, ten huize van *J. D. van der Maath*, aan den Ham, gemeente Hoogland, in het openbaar te verkoopen den voor weinig jaren gebouwden gunstig gelegen en goed beklanten KOORNMOLEN *DE VRIENDSCHAP*, hebbende twee paar Steenen; waarin voorts Woning en Paardenstalling, met Erve, Grond en grooten Tuin, te zamen groot 19 roeden, 60 ellen, gelegen aan den straatweg van den Ham, gemeente Hoogland, te aanvaarden 1 Mei e. k. De grondbelasting bedraagt *f* —,48, hebbende wegens gebouwd eigendom nog vrijdom. Nadere informatien te bekomen bij den Notaris D. SCHEERENBERG, te Amersfoort. Brieven franco.

*** Men zal op Woensdag den 4. Maart 1857 des avonds 5 ure, in de Herberg *het Kraaijenest*, onder Breukelen St. Pieters, ten overstaan van den Notaris I. J. VAN DEN HELM, verkoopen:

HET VREIJEVEEN van 1 B. 81 R. 88 E. LAND, gelegen onder Tienhoven in het Buitenweg.

Nader onderrigt te bekomen bij J. VAN DER WILT, aldaar.

TEGEN MEI E. K. TE HUUR.

*** 3 Benedenkamers met een Alkoof, waarvan twee eene Suite zijn; met Keukentje, Meidenkamer, gebruik van den Zolder en Mangel, als ook een gesloten Kelder, en mede gebruik van een grooten Kelder.

Des verkiezende kunnen deze Kamers ook Gemeubileerd met Bediening door een Heer gehuurd worden; te bevragen bij J. HULSEBOS.

Kamerbehanger in de Zuilenstraat.

Met 1° Mei 1857 te HUUR:

*** Een BOVENHUIS op een fatsoenlijken stand. Brieven franco onder lett. A. B. (in de bus) aan het bureau dezer Courant.

DE MOORD

VAN DEN AARTSBISSCHOP VAN PARIJS.

MET PORTRET, 50 Cents.

*** Heden ziet het licht bij N. DE ZWAAN te Utrecht, eene Brochure inhoudende: Levensbeschrijving van den Aartsbisschop, **met portret**. — De Moord. — De Begrafenis. — Leven van VERGER. — Nadere bijzonderheden betrekkelijk die misdaad. — Het Verhoor. — Het Vonnis. — De Teregtstelling. — Testament van den Aartsbisschop. — Adres der Protestanten. — Adres der Israëliten. — De Nieuwbenoemde Aartsbisschop.

Alles naar de meest zekere bescheiden.

Het Portret is keurig uitgevoerd en opgeluisterd met het wapen van den Aartsbisschop.

Het Portret van den Aartsbisschop op groot formaat, afzonderlijk verkrijgbaar à 40 cents.

*** Door WILLEM THIEME te Zutphen is verzonden de 1e en 2e aflevering van den 2. Jaargang der Nieuwe Serie van:

PANTHEON.

TIJDSCHRIFT ter verspreiding van NUTTIGE KENNIS,

onder redactie van ***Mr. W. R. BOER, D. GROTHE, Dr. J. W. GUNNING en Mr. O. VAN REES.***

INHOUD: De Landverhuizing in de 19e eeuw, door *O. van Rees*. — De oudste toestand der Aarde, door *D. Grothe*. — Volks Leesbibliotheken, door *W. R. Boer*. — Het gebruik van den Tabak, tot rooken, snuiven, enz., door *van Hasselt*. — De doorgraving van de Landengte van Suëz, door *de Bordes*. (met eene kaart). — De Aardrijkskunde in Nederland, door *D. Grothe*. — Het »Bildungsverein für Arbeiter" te Berlijn.

Dit tijdschrift wordt in maandelijksche afleveringen uitgegeven van vier vellen druks, die, waar de text dit vereischt, met afbeeldingen en kaarten opgeluisterd worden, tegen den prijs van 50 cents de aflevering.

*** Bij C. VAN TAL is *te koop:* Eene nieuwe 7 octaafs **Pianino,** uit de Fabriek van *Bernhardt*, voor een zeer civielen prijs, alsmede twee bespeelde PIANINO'S *in huur* of *in koop*. Adres Oude Gracht bij de Smeebrug, No. 55.

Echt Beijersch Winter Lager Bier.

*** In commissie ontvangen en steeds voorhanden (alleen op fust), uit de gerenommeerde Brouwerij van TH. EHEMANN; te *Kitzingen*.

G. P. ITTMANN & ZOON.

Comms.-Expedits.

Rotterdam, 10 Februarij 1857.

*** Bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, is verschenen:

DE DERDE DRUK DER NAGELATEN LEERREDENEN

VAN

ABM. DES AMORIE VAN DER HOEVEN JR,

in leven Predikant te Utrecht.

Met Portret. *f* 3,75.

*** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is thans *compleet* uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

HET IDIOTISME EN DE IDIOTENSCHOOL.

EENE EERSTE PROEVE

OP EEN NIEUW VELD VAN GENEESKUNDIGE OPVOEDING EN CHRISTELIJKE PHILANTHROPIE.

DOOR

C. E. VAN KOETSVELD,

Met Platen. Prijs *f* 3,40.

Marktberigten.

Amersfoort, 13 Februarij. Tarwe van *f* 10,00 tot *f* 10,50; Rogge van *f* 6,00 tot *f* 6,80; Boekweit van *f* 6,75 tot *f* 7,40 het mud. Aardappelen van *f* 1,20 tot *f* 1,40 het mud. Boter van *f* 1,00 tot *f* 1,10 het N. pond.

Amsterdam, 13 Februarij. Tarwe bij kleinen handel tot vorige koersen; 130 ℛ n. b. Pools. *f* 445; 127 ℛ o. dito *f* 440; 127 ℛ o. r. Amerika *f* 330. — Rogge in de gedroogde soorten beter te plaatsen; 118 ℛ Petersb. *f* 218; 120 ℛ Arch. *f* 230; 120 ℛ Amerika *f* 255.

Garst en Haver zonder handel. — Boekweit prijsh., 118 ℛ Gordijker *f* 238; 118 ℛ Holst. *f* 234 bij partij.

Schiedam, 13 Februarij. Granen. Verkocht: Rogge, 137 ℛ Reval *f* 241 1/m., en 140 ℛ dito *f* 249 6/w. Gerst, 132 ℛ Manheim *f* 211 kont., *f* 213 6/w.

Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 19,25; Jenever id. *f* 24,75; Amsterd. proef *f* 26,00, zonder debelasting.

Arnhem, 13 Februarij. Nieuwe Weit van *f* 9,30 tot *f* 13,30; Rogge van *f* 6,30 tot *f* 6,85; Boekweit van *f* 6,90 tot *f* 7,25; Maïs van *f* 7,40 tot *f* 7,60; Garst van *f* 5,60 tot *f* 5,70; Vriesche haver van *f* 4,00 tot *f* 4,30; Voerhaver van *f* 3,20 tot *f* 3,50; Wikken van *f* 6,80 tot *f* 7,00; Paardeboonen van *f* 6,60 tot *f* 7,00; Groene Erwten van *f* 6,90 tot *f* 7,60. Aardappelen van *f* 1,60 tot *f* 1,90 het Ned. mud. Appelen van *f* 4,00 tot *f* 7,00. Boter van *f* 1,04 tot *f* 1,16 het Ned. pond.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (Zonnenburg.)

Feb.	Uren	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom. bij 0	Ther. F.	Afwijk. d. temp	Vochtigh	Gev zeg.	Aanmerkingen.
			N. ℛ						
13	2	w.	7 5	767.62	43.3	+ 2.2	0.89	0	Zw. bewolkt.
	10	wzw.	0.0	68.63	39.2	+ 3.1	95	0	Betrokken.
14	8	zw.	0.5	70,08	38.3	+ 2.5	92	0	Bewolkt.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 13 Februarij 1857.

NEDERLAND.				
Werkel. Schuld . . . $2\frac{1}{2}$ pCt.		$68\frac{13}{16}$	$63\frac{15}{16}$	$68\frac{1}{8}$
dito dito . . . . 3 „		$76\frac{1}{8}$	$76\frac{1}{4}$	$76\frac{1}{8}$
dito dito . . . . 4 „		95	$95\frac{7}{16}$	$95\frac{7}{16}$
Oost-Indische Leening 4 „		$94\frac{1}{2}$	$94\frac{7}{8}$	$94\frac{7}{8}$
FRANKRIJK.				
Certifikaten . . . . . . 3 „		$63\frac{3}{4}$	64	
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en Co.* 5 „		$104\frac{1}{2}$	$104\frac{5}{8}$	$104\frac{1}{2}$
Obligat. 1828 & 1829 5 „		$103\frac{1}{4}$		
Certifikaten 1840. . . 4 „		$85\frac{1}{4}$		
Cert. bij *Stieglitz* . . 4 „		$84\frac{3}{4}$	$84\frac{7}{8}$	
„ „ 1854. 5 „		$94\frac{3}{4}$		
„ „ 1855. 5 „		$96\frac{7}{16}$	$96\frac{1}{2}$	
dito Adm. te Lond. $4\frac{1}{2}$ „		$94\frac{1}{2}$	$94\frac{3}{4}$	$94\frac{3}{4}$
Cert. van Assign. . . 6 „		$64\frac{5}{8}$		
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500		$151\frac{3}{4}$		
Obligatien. . . . . . . 4 pCt.		$78\frac{5}{8}$	$78\frac{3}{4}$	78[illegible]
SPANJE.				
Obligatien . . . . . . $1\frac{1}{4}$ pCt.		$24\frac{1}{8}$	$24\frac{5}{16}$	24[illegible]
dito . . . . 3 „		$41\frac{1}{8}$		
Binnenl. Schuld . . . 3 „		$37\frac{1}{4}$	$37\frac{3}{8}$	37[illegible]
Bewijzen Koepons . . .		$6\frac{1}{4}$	$6\frac{3}{8}$	
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll en Co.* 4 pCt.		$63\frac{3}{8}$		
Oblig. Metaliek . . . 5 „		$77\frac{1}{2}$	$77\frac{9}{16}$	77[illegible]
Oblig. N. . . . . 5 „		$86\frac{7}{8}$	87	86[illegible]
dito dito Nat. . . . . 5 „		$79\frac{5}{16}$	$79\frac{9}{16}$	79[illegible]
dito dito . . . . $2\frac{1}{2}$ „		40	$40\frac{1}{16}$	
BELGIE.				
Certifik. bij *Rotschild* $2\frac{1}{2}$ pCt.		$52\frac{1}{4}$		
BRAZILIE.				
Geldl. 1824, £ 100. . 5 pCt.		98	$98\frac{1}{8}$	
PORTUGAL.				
Obligatiën . . . . 3 pCt.		$45\frac{1}{4}$	$45\frac{3}{8}$	45[illegible]
dito uitgestelde		$24\frac{5}{8}$	$24\frac{7}{8}$	
AMERIKA.				
Peru Oblig. . . . . . $4\frac{1}{2}$ pCt.		77	$77\frac{1}{8}$	
Venez. Oblig. 6 pCt., nu $4\frac{1}{4}$ „		$35\frac{3}{16}$		
Grenada, Oblig. . . . $3\frac{1}{4}$ „		$21\frac{13}{16}$	22	
Mexiko, Obl. 1853 £ 100. 3 „		$21\frac{1}{4}$	$21\frac{5}{8}$	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH en ZOON.